

مجموعه آزمون‌های نمونه دولتی و تیزهوشان

تهران ۳۱+۱ استان

ششم به هفتم

چاپ نوزدهم

- قرآن و هدیه‌های آسمان، فارسی، مطالعات اجتماعی، علوم تجربی و ریاضی
- آموزش تکنیک‌های پاسخ‌گویی و افزایش سرعت در آزمون‌های ورودی
- مشخص بودن مبحث درسی هر سؤال
- پاسخ‌های کاملاً تشریحی و آموزش محور

شامل تمامی آزمون‌های ورودی برگزار شده از سال ۹۶ تاکنون:

- آزمون‌های نمونه دولتی و تیزهوشان استانی ورودی ۹۶-۹۷
- آزمون تیزهوشان سراسر کشور ورودی ۹۷-۹۸
- آزمون تیزهوشان سراسر کشور ورودی ۹۸-۹۹

گروه مؤلفان:

مسعود بیگدلی
محمّد صادقی
راضیه حکمت
محمّد کنفچیان
هلاله کاتب‌صفا
سید محمّد میرحسینی
امیر میرحسینی
دکتر امین یزدی‌زاده

مجموعه آزمون‌های ورودی نمونه دولتی
و تیزهوشان ۳۱+۱ استان - ششم به هفتم
ناشر: انتشارات پویش اندیشه خوارزمی
مدیر محتوا و ناظر علمی: محمد صادقی
سرپرست گروه مؤلفان: مسعود بیگدلی
گروه مؤلفان: مسعود بیگدلی - راضیه حکمت - محمد صادقی
محمد کنفچیان - هاله کاتب‌صفا - سید محمد میر حسینی
- امیر میر حسینی - دکتر امین یزدی‌زاده
ویراستار محتوا: مصطفی ماهروی
مدیر تولید: راضیه اسدی
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۱۷۶-۵-۸
شمارگان: ۲۵۰۰ جلد
نوبت چاپ: نوزدهم
قیمت: ۵۳۵۰۰ تومان

مرکز نشر و پخش:

مرکز نشر و پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان
۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری غربی، شماره ۱۲۶،
ساختمان پویش

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۶۰۰۰۰ (خط ویژه)

سامانه پیام کوتاه: ۲۱۶۶۹۶۰۰۰۰

سایت: www.pooyeshbook.ir

تلگرام: @pooyesh_publishing

اینستاگرام: pooyeshbook

توجه کلیه حقوق برای انتشارات پویش اندیشه خوارزمی محفوظ است.
هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر و همچنین
تصاویر این اثر را حتی به صورت فتوکپی و دست‌نوشته ندارد و متخلفین به موجب
بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشران تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

هر گونه کپی‌برداری و یا تکثیر، شرعاً حرام است. (بنابر استفتا)

عنوان و نام پدیدآور: مجموعه آزمون‌های
نمونه دولتی و تیزهوشان ۳۱+۱ استان ششم به هفتم
مشخصات نشر: تهران، پویش اندیشه خوارزمی
فروست: مجموعه کتاب‌های پویش
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۱۷۶-۵-۸
وضعیت فهرست‌نویس: فیبای مختصر
شناسه افزوده: انتشارات پویش اندیشه خوارزمی
شناسه افزوده: بیگدلی، مسعود ۱۳۶۷
شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۰۴۴۸۶
یادداشت فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir>
قابل دسترسی است.

لطفاً نظراتان را در مورد
این کتاب به همراه عدد ۵۰۲ (کد این
کتاب) به شماره‌ی ۲۱۶۶۹۶۰۰۰۰ پیامک فرمایید.
همچنین جهت عضویت در باشگاه تیزهوشان پویش
و بهره‌مندی از خدمات آن علاوه بر کد کتاب، پایه‌ی
تمهیلی خود را نیز ارسال کنید.
(دبیران مهتر ۴، لطفاً عدد ۱۵۰۲ را پیامک کنند تا
در اسرع وقت با آن‌ها تماس گرفته شود.)

مقدمه

به نام خدایی که قلم و آن چه می نویسد را مقدس دانست و بر آنها قسم یاد کرد. همان طور که می دانید مدارس نمونه دولتی و استعدادهای درخشان، با هدف فراهم کردن امکانات آموزشی بیشتر برای دانش آموزان مستعد و توانا پایه گذاری شده اند. ورود به این مدارس، آرزوی بسیاری از دانش آموزان است و از طرفی شرط لازم برای موفقیت در هر آزمونی، آشنایی با محتوای آن، تعداد سؤالات و نوع چیدمان سؤالات مربوطه می باشد. هر ساله دانش آموزان بسیاری هستند که علی رغم داشتن استعداد و توانایی بالا (حتی با تلاش و کوشش بسیار) از راهیابی به این مدارس باز می مانند.

اگر دانش آموزی این امکان برایش مهیا باشد که شرایط مختلف آزمون ورودی را به صورت کامل تجربه کند، راه حل هایی برای غلبه بر مشکلاتی که هنگام آزمون ورودی با آن ها روبه رو می شود، خواهد یافت؛ مشکلاتی از قبیل: استرس، عدم دقت و تمرکز، عدم توانایی در برخورد با سؤالات جدید و ابتکاری، عدم مهارت در مدیریت زمان، نداشتن سرعت عمل و ... از نگاه دیگر آزمون ورودی ششم به هفتم (دوره اول متوسطه) فرصتی استثنایی برای ورود به مدارس برتر و حضور در جمع دانش آموزان مستعد و پرتلاش است که اگر مسیر صحیحی برای یادگیری و شرکت در این آزمون سرنوشت ساز در نظر گرفته نشود، نتایج به شکلی که شایسته ی دانش آموزان با استعداد و پرتوان است، نخواهد بود.

مجموعه ای که پیش روی شماست، پاسخی برای رفع این مشکلات بوده و شامل آزمون های ورودی مربوطه به ۳۱ استان کشور به همراه آزمون شهر تهران است که برای سومین سال، با تلاش زیاد و با همکاری کارشناسان بسیاری، به ویژه دانش آموزان داوطلب آماده شده است.

بی شک، وجود چنین کتابی که جای خالی آن کاملاً حس می شود می تواند عامل موفقیت در کلیه ی مسابقات علمی، المپیادها و آزمون های ورودی مدارس نمونه دولتی، برتر و تیزهوشان باشد.

بدین منظور از این کتاب به دو شیوه می توان استفاده کرد:

۱) همگام با مطالعه ی کتاب های درسی:

در کنار تک تک سؤالات، درس و مبحث مربوط به آن آورده شده است. هنگام مطالعه و پس از برخورد با سؤالی که پاسخ آن را نمی دانید، به سراغ آن مبحث رفته و با مطالعه ی عمیق تر، بر آن مبحث مسلط شوید. جهت دستیابی به این هدف، می توانید از کتاب های تک درس و جامع تیزهوشان (پایه پا) که از همین انتشارات به چاپ رسیده، به منظور تسلط، تمرین و درک عمیق استفاده نموده و یادداشت برداری کنید.

در این جا توجه به سه نکته مهم است:

اول این که در کتاب به هیچ وجه علامت نزنید و چیزی یادداشت نکنید تا بتوانید ماه های آخر جهت دوره و سنجش واقعی از همین آزمون ها استفاده نمایید.

دوم این که به شما توصیه می کنیم در دروس عمومی که جنبه ی حفظ کردنی آن ها بیشتر است، بلافاصله پس از آن که دروس را مطالعه کردید، به پاسخ گویی سؤالات چهارگزینه ای نپردازید؛ زیرا اگر بلافاصله پس از مطالعه ی این دروس به آن ها پاسخ دهید، تصور خواهید کرد که درس ها را به طور کامل یاد گرفته اید، در صورتی که این طور نیست و باید یکی دو روز صبر کنید و آن گاه به تمرین بپردازید.

و سوم این که حتماً به کتاب (تیزهوشان جامع پایه پا) و کتاب «۴۰ آزمون ۵۱۰۰ ثانیه ای» از همین انتشارات نگاهی بیاندازید. در معرفی کتاب (تیزهوشان جامع پایه پا) همین بس که ۲۷۹ سؤال از چاپ قبلی این کتاب در آزمون های ورودی ۹۳-۹۲ و ۹۴-۹۳ آمده است و ۳۷ سؤال آن نیز عین به عین و حتی بدون تغییر گزینه ها آورده شده است.

به جدول سؤالات مشابه آزمون های ورودی با سؤالات کتاب جامع تیزهوشان در انتهای همین کتاب مراجعه فرمایید.

چیدمان این کتاب به گونه ای است که هر کدام از ۳۵۸۶ سؤال آن، ممکن است یکی از سؤالات آزمون ورودی بعدی باشد.

۲) استفاده از آزمون‌ها جهت جمع‌بندی و شبیه‌سازی آزمون ورودی:

پس از این که شما تمام مباحث کتاب‌هایتان را مطالعه کردید، اکنون زمان آن رسیده است که خود را در شرایط آزمون واقعی و استاندارد قرار دهید و دقیقاً ۸۰ دقیقه روی صندلی بنشینید، ساعت مچی ببندید و به سؤال‌های دفترچه‌ی یک استان پاسخ دهید و پس از آزمون (دقیقاً پس از ۸۰ دقیقه) دفترچه را ببندید و از پشت میزتان برخیزید و کمی استراحت کرده و آن‌گاه پاسخ‌هایتان را کنترل کنید و درصد بگیرید. (از فرم پاسخ‌نامه‌ی ضمیمه‌ی کتاب استفاده کنید.) همان گونه که می‌دانید حفظ روحیه در هر مسابقه و آزمونی سرنوشت‌ساز است. این شبیه‌سازی آزمون‌های ورودی، شما را جهت حفظ آرامش و ایجاد اعتماد به نفس در جلسه‌ی اصلی آزمون آماده می‌کند. با توجه به این هدف سه کتاب دیگر به شما معرفی می‌کنیم:

۱- کتاب «مجموعه آزمون‌های ورودی ۳ سال اخیر» شامل آزمون‌های سه سال اخیر است که در صفحه صفحه‌ی کتابی که هم اکنون در دست دارید، رد پای تشابه آن‌را می‌بینید. لزوم آشنایی با نحوه‌ی طراحی سؤال در استان‌های مختلف کشور و توسط طراحان مختلف نیاز به توضیح اضافی ندارد.

۲- کتاب «۴۰ آزمون ۵۱۰۰ ثانیه‌ای» و «هایپر تست» که کتاب‌هایی هستند سطح‌بندی شده در سه سطح نمونه دولتی، تیزهوشان و نخبگان همراه با نکات و آموزش‌های ویژه و بهترین منبع جهت آمادگی آزمون‌هایی با سؤالات مفهومی می‌باشد. این کتاب‌ها در این خصوص، اولین و پیشرو بوده و دارای رویکردی فراشناختی و همسو با سؤالات آزمون‌های اخیر تیزهوشان آماده شده است.

۳- مجموعه کتاب‌های «سی استناد» که توسط سی استاد مشهور و مطرح کشور در سطحی خلاق و مفهومی تألیف و ویراستاری شده و تا کنون ۳ جلد از این مجموعه منتشر شده است: ریاضی، فارسی و علوم.

در بخش (جمع‌بندی و شبیه‌سازی آزمون ورودی) توجه شما را به نکات زیر جلب می‌نماییم:

۱) همانند جلسه‌ی آزمون ورودی، از جزوه، کتاب، ماشین حساب و تمام ابزارهای غیرمجاز دیگر استفاده نکنید و در همان زمان تعیین شده آزمون را به پایان برسانید.

۲) با پایان یافتن زمان معین آزمون، پاسخ‌گویی را متوقف کنید. اگر موفق به حلّ همه‌ی سؤالات نشده‌اید، می‌توانید پس از تصحیح پاسخ‌برگ خود و نوشتن آمار دقیق نتایج حاصله، به سراغ آن‌ها بروید.

۳) از تکنیک‌های پاسخ‌گویی که در انتهای کتاب توضیح داده شده است استفاده کنید. مهارت در اجرای این شیوه‌ها تنها با تمرین و تکرار میسر می‌شود.

۴) پس از بررسی نتایج هر آزمون سعی کنید عامل بازدارنده را یافته و راهکاری برای غلبه بر آن‌ها پیدا کنید.

۵) توصیه می‌شود ابتدا سؤالات دروس عمومی، سپس علوم و در انتها درس ریاضی پاسخ داده شود.

۶) از هیچ سؤالی نخوانده رد نشوید زیرا ممکن است پس از چند سؤال دشوار، چند سؤال ساده آمده باشد.

۷) هر پنج سؤال یا ده سؤال یک بار، شماره‌ی سؤال‌ها را با شماره‌ی پاسخ خود، مطابقت دهید تا امکان درج پاسخ اشتباه در پاسخ‌برگ وجود نداشته باشد.

۸) قبل از مطالعه‌ی دقیق همه‌ی درس‌ها صرفاً به پاسخ‌گویی سؤال‌های چهار گزینه‌ای نپردازید؛ زیرا کاملاً بی‌فایده است و حتی گاهی نتیجه‌ی معکوس می‌دهد.

۹) بهتر است بین پاسخ‌دهی به آزمون‌ها، یک روز یا دو روز، فاصله بگذارید تا فرصت مطالعه و بررسی عوامل بازدارنده را داشته باشید. از این که سؤالات را پشت سر هم جواب دهید، نتیجه‌ی دلخواه را نخواهید گرفت؛ زیرا در این مرحله شما باید خود را در شرایط یک آزمون کاملاً استاندارد و رسمی قرار دهید و آن‌گاه نتایج آن را بررسی کنید.

و اما تشکر و قدردانی

برای اینکه کتاب پیش رو، به چاپ برسد، دوستان بسیاری ما را همراهی کرده‌اند و وظیفه خود می‌دانیم از تک تک کسانی که ما را در مراحل مختلف آماده سازی این کتاب یاری نموده‌اند، تشکر و قدردانی نماییم:

• از مدیریت محترم انتشارات جناب آقای مرتضی طاهری مقدم که اگر درایت و صبوری ایشان نبود، این کتاب هم نبود.

و استادان گرامی که همکاری و پشتیبانی‌شان موجب افتخار ماست:

(به ترتیب حروف الفبا)

ابوالفضل اسماعیلی	حمیدرضا مدنی	عرب زاده	محمد طلایی خواجه	مهدیه دبیری
احسان رشیدیان	خداویس زارعی	علی آرین جم	روشنایی	مهری خرسندی
احمد نورعلیپور	خدیجه قنواتی محمدی	علی توسلی	محمد محمدزاده	مهناز رضازادگان
اسماعیل رنجبری	خوش قدم آرمانفر	علی مصری	محمدابراهیم امینی	مهوش اسدی
اسماعیل زبیری	ارازقلی سلطانی	علی نیکومنش	محمدامین خوش‌بین	مهوش خاکسار فرد
اشکان فردوسی	رضا ساقی	علی اکبر مهریان	محمدجلیل خوش‌نیت	میثم مقدسی
اصغر وفایی	روح‌الله فتاحی	علی اکبر میری	محمدحسن کلاتری	مینا سلامت‌زاده
اصغر وفایی مقدم	زهره امیری‌نژاد	علی اکبر نوروزی	محمدرضا رحمانی	مرجان علیزاده
اعظم سراجزاده	دیارجان	علی رضا کریمیان	محمدرضا صفایی	نادر علیزاده
اکرم مرادی کیا	زهره خیراندیش	علی ضیایی	محمدرضاعلیزاده باب‌تنگلی	ناصر نجف‌زاده
امید اویسی	زهره دودانگی	غلام رضا جهانشاهی	محمد مهدی علی‌آبادی	ندا داورپناه
امید جمالی‌وند	زهره سوادیان	فاطمه شهرکی	محمد مهدی قره‌بیگی	نرگس می‌رابزاده
ایرج مشایخ	زهره قنبرپور	فاطمه عبدوی	محمود بصیرت	نظیر محمدی
آذر هوشیار جبل‌کندی	زینب صادقی	فاطمه ملک‌آبادی	محمود نصرت ناهوکی	نوربخش رحمتی‌رزداری
آقای ضیا قنبری	ژیلا مهنام	فرحانه شهریاری	مرضیه میرزاجانی	وجیه محمدلو
باقر سراجزاده	سارا جلالی	فرزاد محمدی	مریم دولتی	مهین یزدان‌نجات
بهزاد چاوشان	سالار حسن‌زاده	فریده امینی	مریم سادات فاضلی	
بهنام برشان	سپیده فرهنگ‌نیا	فرزانه نصیری فرد	مریم شمس‌پور بختیاری	
پیروسی	سعید آرمیده	فرزانه اله‌یار	مریم صبا	
پیمان کاظمی	سعید بهادری	فوزیه رضایی	مژگان صالح‌نژاد	
ثریا گرجی دیزآبادی	سعید پدرام‌راد	فهیمه جهان‌تیغی	مژگان گلرخ	
جبار رستمی	سعید کشاورز	فریده امیری	مسعود بوالی	
جمال برزگری	سعیده بهدادفر	قاسم خزایی	مسلم دهکردی	
جمال برزگری شریف‌آباد	سید ابوالقاسم آل داود	کریم احسانی	مصطفی جودت	
جمال بختیاری	سیدعلی حسینی	عباس کیانی	مصیب زارع	
جمیله فریدون‌پور	سیدمحمد حسینی	گلناز مرادی	معصومه مهدوی	
جواد فتح‌آبادی	سیدمحمدعلی میرنجفی	لیلا محکم	معصومه میرابی	
غلامرضا جهانشاهی	سیدمحمود لایق	میثم عامری	معصومه ناظمی	
حجت زهری	سیروس عالی‌وند	مجتبی نظری	ملیحه رضایی	
حسن جعفریان	سیما فضل‌علیپور	مجید درخوش	محمدعلی جهانشاهی	
حسن زاده	شعبان بابایی نصرآبادی	محمد آدیگوزلی	منصور عزیزی‌نژاد	
حسن شهبازی	صلاح‌الدین غفوری	محمد باقرسلیمی	محمد طلایی	
حسن عباسی	ضرغام گزبلندی	محمد رستگار تبریزی	منیژه فتح‌زادان	
حسن نجفی‌زاده ثانی	طاہر گنجی	محمد رستگار کاظمی	موسی گرگیج	
حسن‌علی ابوطالبی	طاہره باقری جلودار	محمد زواری	مهدی بغدادی	
حسین کیخواه‌پور	عبداللهی	محمد صباغ	مهدی کمالی	
حمیدرضا فرخ‌نیا	فریده عبدل‌زاده	محمد صبحی	مهدی نوروزیه	

هر چند در کار تهیه‌ی این مجموعه سعی و دقت کافی و وافر به عمل آمده است، با این حال از شما خوانندگان محترم تقاضا داریم نارسایی و اشکالات احتمالی و پیشنهادهای سازنده خود را جهت کامل‌تر کردن این مجموعه، از طریق ارسال پیامک به سامانه پیامکی ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ و یا ارسال ایمیل به آدرس info@pooyeshbook.ir با ما در میان بگذارید.

یادمان باشد روبه‌رو را روشن ببینیم، چرا که خواستن همانا و توانستن همان.

بخواهید و بخوانید و فرداها را از آن خود کنید ...

توفیق همدستان باد

مسعود بیگدلی

شهریور ۱۳۹۵

فهرست

استان آذربایجان شرقی	۷
پاسخ نامه تشریحی	۱۸
استان‌های آذربایجان غربی و اردبیل	۲۸
پاسخ نامه تشریحی	۳۷
استان‌های اصفهان و کهگیلویه و بویر احمد	۴۴
پاسخ نامه تشریحی	۵۵
استان‌های البرز، قزوین	۶۰
پاسخ نامه تشریحی	۶۹
استان‌های ایلام و مرکزی	۷۴
پاسخ نامه تشریحی	۸۳
استان‌های بوشهر، خوزستان، کرمانشاه و شهرستان‌های استان تهران	۸۸
پاسخ نامه تشریحی	۹۸
شهر تهران	۱۰۳
پاسخ نامه تشریحی	۱۱۵
استان‌های چهارمحال و بختیاری، فارس	۱۲۰
پاسخ نامه تشریحی	۱۳۰
استان زنجان	۱۳۶
پاسخ نامه تشریحی	۱۴۶
استان سمنان	۱۵۱
پاسخ نامه تشریحی	۱۶۱
استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان، خراسان جنوبی	۱۶۶
پاسخ نامه تشریحی	۱۷۵
استان قم	۱۸۰
پاسخ نامه تشریحی	۱۹۰
استان‌های کرمان و خراسان رضوی	۱۹۵
پاسخ نامه تشریحی	۲۰۸
استان گلستان	۲۱۴
پاسخ نامه تشریحی	۲۲۴
استان گیلان	۲۲۹
پاسخ نامه تشریحی	۲۳۸
استان مازندران	۲۴۳
پاسخ نامه تشریحی	۲۵۴
استان‌های همدان، لرستان و کردستان	۲۵۹
پاسخ نامه تشریحی	۲۶۸
استان یزد	۲۷۳
پاسخ نامه تشریحی	۲۸۴
استعدادهای درخشان (تیزهوشان)	۲۹۰
پاسخ نامه تشریحی	۳۰۴
چگونه در آزمون ورودی موفق‌تر عمل کنیم؟	۳۰۹

استان آذربایجان شرقی

زمان پیشنهادی: ۱۰۰ دقیقه

آزمون ورودی دوره‌ی اول مدارس نمونه دولتی سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

قرآن و هدیه‌های آسمان

- ۱- در کدام گزینه حروف ناخوانا وجود ندارد؟
 (۱) تَرَى الْمُؤْمِنِينَ (۲) أوتوا الكتب (۳) اولئک (۴) ذوتا أفنان (قرآن - درس ۱)
- ۲- کدام عبارت قرآنی با داستان «رطب خورده، منع رطب کی کند» ارتباط معنایی دارد؟
 (۱) فَأَعْتَبُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ (۲) لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ (۳) وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ (۴) كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهينَ (قرآن - درس ۱۴)
- ۳- در کدام گزینه معنی کلمه‌ها به ترتیب درستی نوشته شده است؟
 «انْفَقُوا، تَعْمَلُونَ، آمِنُوا، يَسْتَوِي»
 (۱) انفاق کردند، عمل می‌کنید، ایمان آورید، مساوی است (۲) انفاق کنید، عمل کردید، ایمان آوردند، مساوی نیست
 (۳) انفاق کردند، عمل کردید، ایمان آورید، مساوی نیست (۴) انفاق کنید، عمل می‌کنید، ایمان آوردند، مساوی است
- ۴- کدام گزینه تکمیل‌کننده و ادامه‌ی معنی آیه‌ی «إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّيْعُ فَاکْثُرُوا ذِکْرَ النُّشُورِ» می‌باشد؟ (هدیه‌ها، درس ۹، جهان دیگر)
 «هرگاه بهار را دیدید، .....»
 (۱) بسیار از دنیا یاد کنید. (۲) بسیار از جوانی یاد کنید. (۳) بسیار از قیامت یاد کنید. (۴) بسیار از بهشت یاد کنید.
- ۵- دو نعمتی که به فرموده‌ی پیامبر اکرم (ص) ارزش آنها نزد مردم ناشناخته است؛ کدام‌اند؟
 (۱) پدر و مادر (۲) عقل و خرد (۳) سلامتی و امنیت (۴) سلامتی و اندیشه (هدیه‌ها - درس ۱۱ - راه تندرستی)
- ۶- کدام‌یک از موارد زیر مفهوم تبرّی را نمی‌رساند؟
 (۱) حضرت ابراهیم وقتی فهمید سرپرست او از بت پرستی دست برنمی‌دارد از او بیزارى جست. (۲) صفوان همه‌ی شتران خود را فروخت تا به هارون کرایه ندهد.
 (۳) مردم در روز سیزده آبان بیزارى خود را از دولت‌های زورگو و ستمگر اعلام می‌کنند. (۴) محمد رسول خدا و یارانش با یکدیگر مهربان و نیکرفتارند.
- ۷- جمله‌ی زیر با کدام کلمه‌ها کامل می‌شود؟
 «حجاب، همانند ..... یکی از واجبات دین است و رعایت آن انسان را به ..... می‌رساند.»
 (۱) روزه، بهشت (۲) نماز، خوشبختی (۳) نماز، بهشت (۴) حج، بهشت (مذف از کتاب درسی ۹۵)
- ۸- کدام گزینه صحیح نمی‌باشد؟
 (۱) مسلمانان در عید فطر به عنوان زکات پولی به نیازمندان می‌دهند. (۲) احمد ابن موسی فرزند امام موسی کاظم (ع) بودند که برای دیدار برادرشان به خراسان می‌رفتند.
 (۳) پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: «سفر کنید تا سالم بمانید.» (۴) ۳۱ شهریور ۱۳۵۷ ارتش صدام به کشور ما حمله کرد. (ترکیبی)

۹- معنی کلمات مشخص شده در کدام گزینه به ترتیب درستی آمده است؟ (هدیه‌ها - درس ۱۵ - سرزمین‌های همیشه سبز)

«وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا»

(۱) کشته شود، پیروز شود، پاداش بزرگی	(۲) در راه خدا، پیروز شود، پاداش بزرگی
(۳) در راه خدا، کشته شود، پیروز شود	(۴) در راه خدا، کشته شود، پاداش بزرگی

۱۰- روزه‌ی کدام مسافر صحیح می‌باشد؟ (درس ۱۲ - سفرهای با برکت)

(۱) مسافری که بعد از ظهر به مسافرت برود.	(۲) مسافری که پیش از ظهر به مسافرت برود.
(۳) مسافری که بعد از ظهر به محل سکونتش برسد.	(۴) مسافری که نمازهای چهار رکعتی را دو رکعت بخواند.

فارسی

۱۱- بیت زیر با کدام گزینه، ارتباط معنایی کمتری دارد؟ (معنی و مفهوم)

«سیمرغ و عقاب باز و شاهین ذکر تو کند در آشیان‌ها»

(۱) بی یاد تو نیست هیچ مرغی	در سبزه و بلاغ و بوستان‌ها
(۲) ز بهر نیایش، سر و تن بشست	یکی پاک جای پرستش بجست
(۳) هر گل و برگی که هست، یاد خدا می‌کند	بلبل و قمری چه خواند؟ یاد خداوندگار
(۴) هر آنچه در زمین و آسمان‌هاست، تسبیح‌گوی خداوند بزرگ است.	

۱۲- کتاب‌های دانش‌نامه‌ی علایی و امثال و حکم، به ترتیب اثر کدام شخصیت می‌باشند؟ (نام‌نامه (اعلام کتاب))

(۱) قیصرامین پور - ابوعلی سینا	(۲) محمدتقی بهار - علی اکبر دهخدا
(۳) احمد جام - ابوعلی سینا	(۴) ابوعلی سینا - علی اکبر دهخدا

۱۳- با توجه به معنای جفت واژه‌ها، تعداد غلط‌های املائی در کدام گزینه بیشتر است؟ (واژگان کتاب)

(۱) گذاف: لاف	مصر: پافشاری	ماعدہ: سفره
(۲) تسلط: چیره شدن	سعب: دشوار	تراوت: شادابی
(۳) مرحم: دوا	الفاذ: کلام	عامرانه: دستوری
(۴) سحاب: ابر	عقاب: مجازات	خان: سفره

۱۴- در عبارت «شهید، مثل یک نمره‌ی بیست، داخل دفتر قلب من و تو می‌ماند.» چه آرایه‌ای به کار رفته و چند بار تکرار شده است؟ (درس ۱۱ - شهدا فورشدند)

(۱) تشبیه - یک بار	(۲) کنایه - دو بار	(۳) تشبیه - دو بار	(۴) کنایه - یک بار

۱۵- تعداد جمله، در کدام گزینه کمتر است؟ (درس ۱ - معرفت آفریدگار (جمله و انواع آن))

(۱) ای مادر عزیز که جانم فدای تو	قربان مهربانی و لطف و صفای تو
(۲) به دست آهن تفته کردن خمیر	به از دست بر سینه، پیش امیر
(۳) رهی پیشم آور که فرجام کار	تو خشنود باشی و من رستگار
(۴) ای حکیم! امروز فلان مرد را دیدم که سخن تو می‌گفت.	

۱۶- در کدام گزینه تمام واژه‌ها با هم، هم‌خانواده نیستند؟ (درس ۲ - پندره‌های شفاف)

(۱) عدل - عادل - معدّل - تعدیل	(۲) سلیم - سالم - تسلیم - سلامت
(۳) مدرسه - درس - تدریس - مدرّس	(۴) علوم - عامل - معلوم - معلّم

(درس ۱۴ - نگارش - راز زندگی)

۱۷- کدام گزینه صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) در خلاصه‌نویسی باید مطالب مهم، اصلی و جزئیات متن ذکر شود.
- (۲) مقایسه، بیان تفاوت‌ها و یا شباهت‌های میان دو یا چند چیز است.
- (۳) در گزارش‌نویسی به توضیح ویژگی‌ها و جزئیات شنیده‌ها و دیده‌ها باید پرداخت.
- (۴) مقدمه‌ی خوب‌نوشتن، استفاده از تمامی حواس پنجگانه است.

(درس ۱۵ - میوه‌ی هنر)

۱۸- در کدام گزینه آرایه‌ی به کار رفته، متفاوت است؟

- (۱) وطن ما به جای مادر ماست
- (۲) زهر هجری چشیده‌ام که می‌پرس
- (۳) فرو ریخت چون رود، خون از برش
- (۴) آن شاخ که سر برکشد و میوه نیارد

(واژگان کتاب)

۱۹- در کدام گزینه معانی واژه‌های زیر، به ترتیب از راست به چپ صحیح بیان شده است؟

- (۱) کوی - متحیر - خراشید - جنگ کردن
- (۲) کوچه - گروه - تراشیدن - ستیزه‌جویی
- (۳) محلّه - شایسته - مشاجره - تندخویی
- (۴) کوی - حيله‌گری - محکم - دعوا

(بخوان و مفظ کن)

۲۰- مصراع دوم کدام‌یک از گزینه‌های زیر، کلمات متضاد ندارد؟ (فقط مصراع‌های اول آورده شده‌اند.)

- (۱) گر رسد دشمنی برای وطن
- (۲) دست در دامن مولا زد، در
- (۳) فجر تا سینه‌ی آفاق، شکافت
- (۴) ای نام تو روییده به گلدان لبم

(درس ۴ - داستان من و شما (جمع و مفرد))

۲۱- در کدام گزینه تمام کلمات، جمع نیستند؟

- (۱) ورثه - جادوان - حکام
- (۲) قصص - مکارم - راست‌گویان
- (۳) ملل - جاودان - بازوان
- (۴) اساطیر - ورثه - مکارم

(درس ۵ - هفت‌فان (ستم))

۲۲- با توجه به درس «هفت خان رستم» کدام گزینه صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) مبارزه با جادوگر (خان سوم)
- (۲) مبارزه با شیر (خان اول)
- (۳) مبارزه با اولاد (خان پنجم)
- (۴) گذشتن از بیابان (خان دوم)

(فعل)

۲۳- زمان افعال مشخص‌شده‌ی جمله‌ی زیر، در کدام گزینه به ترتیب، صحیح است؟

- «سعدی» می‌گوید «وقتی به جهل جوانی، بانگ بر مادر زدم، دل آزرده به کنجی نشست و گریان همی گفت: مگر خردی فراموش کردی که درشتی می‌کنی؟»
- (۱) ماضی - آینده
  - (۲) مضارع - ماضی
  - (۳) ماضی - مضارع
  - (۴) آینده - ماضی

(صفت و موصوف)

۲۴- در کدام بیت، هر دو قافیه به صورت صفت آمده است؟

- (۱) ما که اطفال این دبستانیم
  - (۲) علم چندان که بیشتر خوانی
  - (۳) خداوند بخشنده‌ی دستگیر
  - (۴) گه درختش نام شد، گاه آفتاب
- همه از خاک پاک ایـرانیـم
چون عمل در تو نیست نادانی
کریم خطابخش پـوزش‌پـذیر
گاه بحرش نام شد، گاهی سحاب

(درس ۲ - پنجره‌های شفافیت)

۲۵- شعر «ای مادر عزیز» توسط چه کسی و در چه قالبی سروده شده است؟

- (۱) قیصر امین‌پور - مثنوی
- (۲) سلمان هراتی - قصیده
- (۳) سعدی - غزل
- (۴) ابوالقاسم حالت - غزل

(درس ۱۵ - میوه‌ی هنر)

۲۶- در کدام گزینه کلمه‌ای که زیر آن خط کشیده شده است، نهاد نیست؟

- (۱) شیخ خندید و بگفتش ای سلیم
- (۲) تا شام، نیفتاد صدای تبر از گوش
- (۳) گشاده است بر ما، در راستی
- (۴) دهقان چو تنور خود از این هیمه بر افروخت

۲۷- در بیت زیر، کلمه‌های مشخص شده به ترتیب دارای چه نقشی می‌باشند؟ (درس ۹ - نه‌هایی کشیده‌ام که می‌پرس)

«درد عشقی کشیده‌ام که می‌پرس»   «زهر هجری کشیده‌ام که می‌پرس»
(۱) مفعول - مفعول   (۲) مفعول - متمم   (۳) مضاف الیه - صفت   (۴) مفعول - نهاد

۲۸- فکر اولیه‌ای که به ذهن نویسنده می‌رسد و کل فضای داستان را در بر می‌گیرد، چه نامیده می‌شود؟ (مذف از کتاب درسی ۹۵)

(۱) هدف داستان   (۲) زاویه دید داستان   (۳) شخصیت پردازی   (۴) موضوع داستان

۲۹- در جاهای خالی عبارت زیر، علائم نگارشی کدام گزینه، به ترتیب، مناسب می‌باشند؟ (درس ۱۳ - مکایت عمر کرانمایه)

باری ..... توانگر گفت درویش را که ..... چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار کردن برهی .....
(۱) (؟ ، .)   (۲) (، . :)   (۳) (، : ؟)   (۴) (؟ : .)

۳۰- در کدام یک از گزینه‌های زیر هر دو آرایه‌ی کنایه و جان بخشی به کار رفته‌اند؟ (ترکیبی)

(۱) از آن پس نهاد از بر خاک، سر   چنین گفت: کای داور دادگر!
(۲) کلماتی چو دُر آویزه‌ی گوش   مسجد کوفه هنوزش مدهوش
(۳) به سختی دهد مرد آزاده تن   که پایان تن‌پروری بندگی است
(۴) آن قصه شنیدید که در باغ، یکی روز   از جور تبر، زار بنالید سپیدار

مطالعات اجتماعی

۳۱- کدام یک از موارد زیر، در گروه خط تولید نمی‌باشد؟ (درس ۱۶ - لباس از تولید تا مصرف)

(۱) خیاط   (۲) برش کار   (۳) عمده‌فروشان   (۴) اتوکار

۳۲- در شمال غرب ایران، کدام مناطق قبلاً در قلمروی ایران بوده‌اند؟ (درس ۲۱ - استعمار پیست)

(۱) بخارا، عشق‌آباد، سمرقند   (۲) هرات، کابل، قندهار   (۳) اراک، گرجستان، داغستان   (۴) کابل، سمرقند، داغستان

۳۳- مفهوم شعر زیر، مربوط به کدام یک از توصیه‌های دوستی می‌باشد؟ (درس ۲ - آداب دوستی)

«دوست آن باشد که گیرد دست دوست   در پریشان حالی و درماندگی»

(۱) وفاداری به دوست   (۲) عیب‌جویی نکردن از دوست
(۳) عذرخواهی در برابر کار اشتباه   (۴) احساس همدردی در برابر مسائل و مشکلات

۳۴- کدام گروه از رودهای زیر، به خلیج فارس می‌ریزند؟ (درس ۱۷ - ویژگی‌های دریاها و ایران)

(۱) رود جراحی، رود کارون، رود مند   (۲) رود سرپاز، رود مند، رود گرگان
(۳) رود هزار، رود چالوس، رود گرگان   (۴) رود کارون، رود گرگان، رود هراز

۳۵- کدام شهر ایران جزء اهداف حملات زمینی ارتش عراق نبوده است؟ (درس ۲۳ - فرم‌شهر در پنگال دشمن)

(۱) دزفول   (۲) همدان   (۳) مریوان   (۴) ایلام

۳۶- در کدام یک از استان‌های زیر، هر سه محصول «پسته، خرما، مرکبات» به عمل می‌آید؟ (درس ۶ - محصولات کشاورزی از تولید تا مصرف)

(۱) بوشهر   (۲) فارس   (۳) خوزستان   (۴) کرمان

۳۷- باتوجه به مفاهیم زیر، گزینه‌ی صحیح را انتخاب کنید. (درس ۸ - انرژی را بهتر مصرف کنیم)

(۱) انرژی بسیار زیادی توسط آب تولید می‌شود - انرژی گاز غیر قابل تجدید است.
(۲) انرژی نفت ارزان است - انرژی گاز موجب آلودگی محیط زیست می‌شود.
(۳) هزینه‌های تحقیقات و وسایل نصب انرژی باد گران است - انرژی خورشیدی آلودگی ندارد.
(۴) زباله‌های انرژی اتمی برای محیط زیست خطرناک است - انرژی آب جاری تمام می‌شود.

(درس ۱۰ - چه عواملی موجب گسترش علوم و فنون در دوره‌ی اسلامی شد؟)

۳۸- کدام یک، از دلایل تبدیل سرزمین‌های اسلامی به کانون علمی جهان است؟

- (۱) دانش و فنون گذشته‌ی کشورها و فرهنگ‌های مختلف آنها
- (۲) دانش و فنون گذشته کشورها و گسترش آن در پرتوی دین اسلام
- (۳) گسترش دین اسلام در بین ملت‌ها و داد و ستد با آنها
- (۴) گسترش دین اسلام در بین ملت‌های مختلف و آداب و رسوم آنها

۳۹- دوستان فرهاد از او خواستند با هم به ترقه‌بازی بروند، فرهاد هم با عجله آماده شد تا با آنها به ترقه‌بازی برود. به

(درس ۴ - چگونه تصمیم بگیریم؟)

نظر شما فرهاد در مرحله‌ی اول باید چه تصمیمی می‌گرفت؟

- (۱) خوب فکر می‌کرد.
- (۲) با دیگران مشورت می‌کرد.
- (۳) نتیجه‌ی کارش را پیش‌بینی می‌کرد.
- (۴) بهترین راه را انتخاب می‌کرد.

(درس ۹ - پیشرفت‌های علمی مسلمانان)

۴۰- با توجه به خط زمان، ابن سینا در چه زمانی زندگی می‌کرده‌اند؟ (ابن سینا ۴۲۸ - ۳۷۰ هجری)

- (۱) نیمه‌ی دوم قرن سوم، نیمه‌ی دوم قرن چهارم
- (۲) نیمه‌ی دوم قرن چهارم، نیمه‌ی اول قرن پنجم
- (۳) نیمه‌ی دوم قرن سوم، نیمه‌ی اول قرن چهارم
- (۴) نیمه‌ی دوم قرن چهارم، نیمه‌ی دوم قرن پنجم

علوم تجربی

۴۱- مقداری شکر را در یک لیوان می‌ریزیم و آن را در آب حل می‌کنیم سپس باز هم کمی شکر به آب اضافه کرده و حل می‌کنیم.

در ادامه این کار را آن قدر تکرار می‌کنیم که شکر دیگر در آب حل نمی‌شود. بنابراین در گزارش خود چنین می‌نویسیم «شکر

(درس ۱ - رنگ علوم)

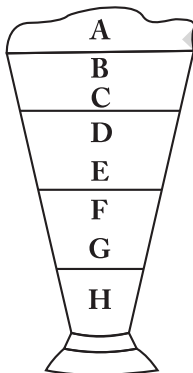
در آبی که به حالت اشباع رسیده است دیگر حل نمی‌شود» این گفته یک ..... است.

- (۱) مسئله
- (۲) فرضیه
- (۳) آزمایش
- (۴) نظریه

(درس ۲ - سرگذشت دفتر من)

۴۲- افزایش کدام مواد به خمیر کاغذ به ترتیب باعث صافی، ماتی و ضد رطوبت شدن کاغذ می‌شود؟

- (۱) نشاسته، گچ، چسب
- (۲) نشاسته، گچ، پلاستیک
- (۳) گچ، نشاسته، پلاستیک
- (۴) گچ، نشاسته، چسب

۴۳- چنانچه جرم حجمی (چگالی) آب، مس، یخ، آلومینیوم، روغن، چوب‌پنبه، گیوه، و آهن

به ترتیب ۱، ۸/۹، ۰/۹۲، ۲/۷، ۰/۸، ۰/۲۲، ۱۳/۶، ۷/۸ گرم بر سانتی‌متر مکعب باشد در تصویر

(درس ۵ - زمین پویا)

ارائه شده به ترتیب A, B, C, D, E, F, G, H کدام مواد هستند؟

- (۱) یخ، چوب‌پنبه، روغن، آب، آلومینیوم، آهن، مس، گیوه
- (۲) چوب‌پنبه، یخ، روغن، آب، آلومینیوم، مس، آهن، گیوه
- (۳) چوب‌پنبه، روغن، یخ، آب، آلومینیوم، آهن، مس، گیوه
- (۴) چوب‌پنبه، یخ، آب، روغن، آلومینیوم، آهن، مس، گیوه

(درس ۳ - کارخانه‌ی کاغذسازی)

۴۴- با گذشت زمان، برای یک ظرف ماست در خارج از یخچال کدام حالت ممکن است رخ دهد؟

- (۱) کاهش (پی اچ)
- (۲) افزایش (پی اچ)
- (۳) ابتدا کاهش و سپس افزایش (پی اچ)
- (۴) ابتدا افزایش و سپس کاهش (پی اچ)

(درس ۵ - زمین پویا)

۴۵- پوسته‌ی زمین در کدام یک از شهرهای ایران نازک‌تر است؟

- (۱) یزد (۲) تبریز (۳) انزلی (۴) مشهد

۴۶- با توجه به تغییرات سرعت امواج لرزه‌ای در بخش‌های مختلف زمین، کدام گزینه می‌تواند از سمت راست شبیه‌ساز مناسبی

برای تغییرات سرعت امواج لرزه‌ای در لایه‌های مختلف زمین بر اساس حالت مواد تشکیل‌دهنده باشد؟

(درس ۵ - زمین پویا)

(۱)	شیشه	پلاستیک	آهن	ژله	آب
(۲)	شیشه	ژله	آهن	آب	پلاستیک
(۳)	آهن	آب	ژله	شیشه	پلاستیک
(۴)	آهن	ژله	پلاستیک	شیشه	آب

(درس ۵ - زمین پویا)

۴۷- کدام شکل هندسی در معماری ساختمان، می‌تواند شدت و بزرگی زلزله را کاهش دهد؟

(۴) هیچ کدام

۴۸- با توجه به وقوع زمین‌لرزه در منطقه‌ی ورزقان استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۱ کدام گزینه به ترتیب بیانگر

(درس ۵ - زمین پویا)

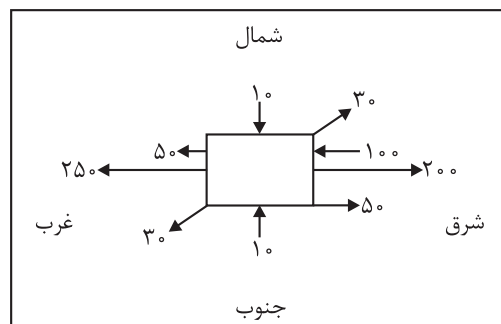
خسارات بهداشتی، ساختمانی و اجتماعی ناشی از زمین‌لرزه‌ی ذکر شده می‌باشد؟

- (۱) آلودگی مواد غذایی - ریزش آوار - کمبود دارو
(۲) آلودگی مواد غذایی - شکستن سدها - شیوع بیماری واگیر
(۳) آلودگی آب‌ها - شکستن سدها - آتش‌سوزی
(۴) آلودگی آب‌ها - ریزش آوار - رکود اقتصادی

۴۹- یک جعبه به جرم ۳ کیلوگرم روی سطح یک میز کاملاً مسطح به شکل افقی قرار گرفته است. با وارد کردن نیروهای مطابق

(درس ۶ - ورزش و نیرو (۱))

شکل زیر به طور همزمان، جسم به کدام جهت حرکت می‌کند؟ (اعداد بر حسب نیوتن می‌باشد)

(۲) با نیروی ۲۹۰ نیوتن به سمت شمال شرقی

(۴) با نیروی ۵۰ نیوتن به سمت شرق

(۱) با نیروی ۳۴۰ نیوتن به سمت جنوب غربی

(۳) با نیروی ۱۵۰ نیوتن به سمت غرب

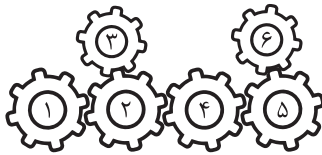

۵۰- چرا هواپیما در آغاز حرکت خود مسافتی را روی باند فرودگاه با سرعت زیاد طی می‌کند؟ (درس ۷ - ورزش و نیرو (۲))

- (۱) با افزایش سرعت هواپیما، اختلاف فشار پایین و بالای بال کاهش یافته و نیروی بالابری کافی برای بلندشدن هواپیما ایجاد می‌شود.
- (۲) با افزایش سرعت هواپیما، اختلاف فشار پایین و بالای بال افزایش یافته و نیروی بالابری کافی برای بلندشدن هواپیما ایجاد می‌گردد.
- (۳) حرکت روی باند باعث افزایش سرعت موتور هواپیما شده و هواپیما به سمت بالا حرکت می‌کند.
- (۴) با افزایش سرعت، نیروی اصطکاک کاهش یافته و هواپیما می‌تواند پرواز کند.

۵۱- در مجموعی چرخ‌دنده‌های زیر اگر چرخ‌دنده‌ی شماره‌ی ۳ در خلاف جهت عقربه‌های ساعت بچرخد، تمام

چرخ‌دنده‌هایی که در جهت خلاف عقربه‌های ساعت می‌چرخد در کدام گزینه آمده است؟ (درس ۷ - ورزش و نیرو (۲))

- (۱) ۶، ۵، ۲، ۳، ۴
- (۲) ۵، ۳، ۲، ۴، ۳
- (۳) ۵، ۶، ۴، ۳، ۳
- (۴) ۶، ۴، ۱، ۳، ۴

۵۲- مقدار انرژی الکتریکی مصرف شده در لامپ روشن در مقایسه با میزان انرژی تولید شده چقدر است؟ (درس ۹ - سفر انرژی)

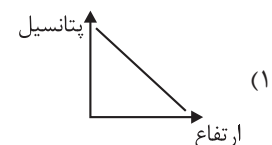
- (۱) در لامپ رشته‌ای با نور زرد انرژی الکتریکی مصرف شده بیشتر است.
- (۲) مقدار انرژی الکتریکی مصرف شده بیشتر از میزان انرژی نور تولید شده است.
- (۳) مقدار انرژی الکتریکی مصرف شده برابر با میزان انرژی نور تولید شده است.
- (۴) مقدار انرژی الکتریکی مصرف شده کمتر از میزان انرژی نور تولید شده است.

۵۳- توپ بسکتبال را از سطح زمین به سمت بالا پرتاب می‌کنیم، نمودار انرژی پتانسیل توپ بر حسب ارتفاع در کدام

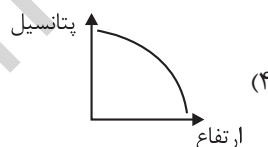
گزینه درست نمایش داده شده است؟ (درس ۱ - زنگ علوم)

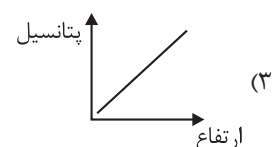
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

۵۴- کدام گزینه در عمل غذاسازی گیاهان استفاده نمی‌شود؟ (درس ۹ - سفر انرژی)

- (۱) آب
- (۲) اکسیژن
- (۳) کربن دی اکسید
- (۴) سبزینه

۵۵- در کدام گزینه به ترتیب میوه‌ی نشاسته‌دار، میوه‌ی روغن‌دار، دانه‌ی نشاسته‌دار، دانه‌ی روغن‌دار و ساقه‌ی

نشاسته‌دار نشان داده شده است؟ (درس ۱۱ - شگفتی‌های برگ)

- (۱) موز، نارگیل، گندم، جو، سیب‌زمینی
- (۲) موز، زیتون، جو، کنجد، سیب‌زمینی
- (۳) انبه، زیتون، سیب‌زمینی، کنجد، ریواس
- (۴) انبه، نارگیل، سیب‌زمینی، زیتون، ریواس

(درس ۱۲ - منگل برای کیست)

۵۶- در کدام گزینه، نوع زندگی، انگلی نیست؟

- (۱) کرم اسکاریس و انسان (۲) پشه و اسب (۳) باکتری روده و انسان (۴) کنه و سگ

۵۷- در یک محیط، ۱۲۸ باکتری وجود دارد. این تعداد باکتری بعد از چند بار تقسیم شدن از ۲ باکتری اولیه به دست می‌آید؟ (درس ۱۳ - سالم بمانیم)

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴) ۵

(درس ۱۳ - سالم بمانیم)

۵۸- عامل بیماری‌های سل، وبا، روماتیسم قلبی، سالک و آنفلوانزا به ترتیب کدام هستند؟

- (۱) ویروس، باکتری، باکتری، قارچ، ویروس (۲) باکتری، باکتری، باکتری، قارچ، ویروس
(۳) باکتری، ویروس، ویروس، قارچ، باکتری (۴) ویروس، ویروس، باکتری، قارچ، ویروس

(درس ۵ - زمین پویا)

۵۹- کدام یک از سنگ‌های زیر، کاربرد عایقی دارند؟

- (۱) گرانیت (۲) توف آتشفشانی (۳) سنگ پا (۴) پوک‌های معدنی

(درس ۷ - ورزش و نیرو (۲))

۶۰- کدام یک از نیروهای ذکر شده، غیر تماسی نمی‌باشد؟

- (۱) نیروی مقاومت هوا (۲) نیروی گرانش (۳) نیروی مغناطیسی (۴) وزن

از این قسمت برای محاسبات استفاده فرمایید.

ریاضی

(فصل ۲ - ضرب کسرها)

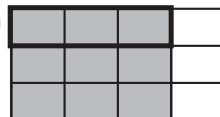
۶۱- حاصل عبارت داده شده در کدام گزینه آمده است؟

$$\left(\frac{125}{237} \times \frac{234}{145} \times \frac{192}{139}\right) \times \left(\frac{237}{125} \times \frac{139}{192} \times \frac{145}{234}\right) = ?$$

- (۱) $\frac{139}{145}$ (۲) $\frac{237}{192}$
(۳) $\frac{234}{129}$ (۴) $\frac{292}{292}$

(فصل ۲ - تقسیم کسرها)

۶۲- کدام گزینه می‌تواند جواب مناسبی برای شکل زیر باشد؟

- (۱) $3 \times \frac{3}{4}$ (۲) $3 \div \frac{3}{4}$
(۳) $\frac{3}{4} \div 3$ (۴) $\frac{3}{4} \times 3$

۶۳- خارج قسمت و باقی مانده تقسیم $\frac{2}{3} \div \frac{58}{1}$ تا دو رقم اعشار در

خارج قسمت، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ (فصل ۳ - تقسیم یک عدد بر عدد اعشاری)

- (۱) $\frac{1}{98}$ و $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{98}$ و $\frac{1}{6}$
(۳) $\frac{1}{98}$ و $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{98}$ و $\frac{1}{6}$

۶۴- اگر یک چندضلعی منتظم دارای ۲۰ قطر باشد، اندازه‌ی یک زاویه‌ی آن چند

درجه است؟ (مذف از کتاب درسی ۹۵)

- (۱) ۲۰ (۲) ۷۲
(۳) ۱۴۴ (۴) ۱۳۵

از این قسمت برای محاسبات استفاده فرمایید.

۶۵- دو زاویه‌ی مجاور، مکمل هم می‌باشند، اگر زاویه‌ی کوچک‌تر، خمس زاویه‌ی بزرگ‌تر باشد، نصف مکمل زاویه‌ی بزرگ‌تر چقدر خواهد بود؟ (فصل ۵ - خط و زاویه)

۱۵ (۱) ۶۰ (۲)

۳۰ (۳) ۴۵ (۴)

۶۶- حاصل عبارت زیر با تقریب کمتر از ۱٪ به روش گرد کردن کدام است؟ (فصل ۷ - تقریب)

$$5 - 4 \times 0.2 + (1/5 - 0.2) \times 10 =$$

۱۳/۲ (۱) ۱۹ (۲)

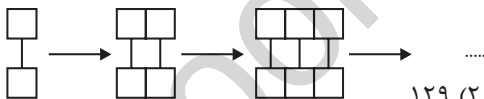
۱۷/۲ (۳) ۱۶ (۴)

۶۷- در یک مثلث قائم‌الزاویه‌ی متساوی‌الساقین، ارتفاع وارد بر وتر ۹ سانتی‌متر است. مساحت مثلث چقدر می‌باشد؟ (فصل ۵ - خط و زاویه)

۳۶ (۱) ۸۱ (۲)

۷۲ (۳) ۴۰/۵ (۴)

۶۸- با توجه به الگوی داده‌شده، شکل شماره‌ی ۱۳۰ از چند مربع تشکیل می‌شود؟ (فصل ۱ - الگوهای عددی)

۲۶۰ (۱) ۱۲۹ (۲)

۳۸۹ (۳) ۱۳۱ (۴)

۶۹- مجموع سه عدد $\square \times 24$ می‌باشد. اگر نسبت عدد اول به دوم ۲ به ۳ باشد و نسبت عدد دوم به سوم ۵ به ۸ باشد، نسبت عدد سوم به اول کدام است؟ (فصل ۶ - کسر نسبت و تناسب)

۵/۲۴ (۱) ۲۴/۵ (۲)

۵/۱۲ (۳) ۱۲/۵ (۴)

۷۰- اگر نقطه‌ی $\begin{bmatrix} 19 \\ 9 \end{bmatrix}$ نسبت به مرکز به مختصات $\begin{bmatrix} n \\ m \end{bmatrix}$ قرینه شود، نقطه‌ی $\begin{bmatrix} 7 \\ 11 \end{bmatrix}$

به‌دست می‌آید. حاصل $(n - m)$ کدام گزینه می‌باشد؟ (فصل ۷ - تقارن و مختصات)

۳ (۱) ۶ (۲)

۷ (۳) صفر (۴)

۷۱- محیط و مساحت یک مثلث متساوی‌الاضلاع با هم برابر است. اگر مساحت این

مثلث $\frac{2}{5}$ باشد، اندازه‌ی ارتفاع این مثلث کدام است؟ (فصل ۵ - طول و سطح)

۲/۵ (۱) ۴/۱۰ (۲)

۴/۵ (۳) ۶ (۴)

از این قسمت برای محاسبات استفاده فرمایید.

۷۲- چه کسری از شکل زیر را باید رنگ کنیم تا $\frac{3}{4}$ آن رنگ نخورده باقی بماند؟

(فصل ۲ - جمع و تفریق کسرها)

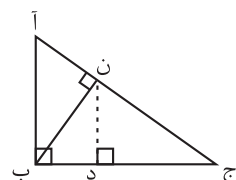

$\frac{1}{4}$ (۲)
 $\frac{3}{4}$ (۴)

$\frac{1}{8}$ (۱)
 $\frac{3}{8}$ (۳)

۷۳- در مثلث قائم‌الزاویه (آ ب ج)، نسبت (آ ن) به (ن ج)، ۲ به ۳ است. اندازه‌ی ارتفاع

(ن د) چقدر می‌باشد؟ (ا ج = ۱۵، ب ج = ۱۲، آ ب = ۹).

$\frac{5}{4}$ (۱)
 $\frac{7}{2}$ (۲)
۶ (۳)
 $\frac{4}{5}$ (۴)

۷۴- حاصل عبارت $\frac{3 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4 - 2 \times 4 \times 4 \times 4}{4 \times 4 \times 4}$ کدام گزینه است؟

(فصل ۲ - مماسیات کسرها)

۱۰ (۲) ۴ (۱)
۱۲ (۴) ۱ (۳)

۷۵- پول علی و محمد مساوی می‌باشد، اگر علی $\frac{3}{5}$ پولش را به محمد بدهد،

(فصل ۲ - مماسیات کسرها)

محمد چند برابر علی پول دارد؟

$\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۱)
 $\frac{5}{8}$ (۴) ۴ (۳)

۷۶- اگر وزن یک جعبه پس از تقریب (قطع کردن یا گرد کردن) برابر ۱۲۰ کیلوگرم باشد،

(فصل ۷ - تقریب)

چند عدد طبیعی برای بیان وزن این جعبه وجود دارد؟

۱۰ (۲) ۹ (۱)
بی‌شمار (۴) ۱۰۰ (۳)

۷۷- علی کاری را در ۱۶ روز انجام می‌دهد. اگر احمد ۲۰ درصد کندتر از علی کار کند،

(فصل ۶ - درصد)

در این صورت احمد این کار را در چند روز می‌تواند انجام دهد؟

۱۸ (۲) ۲۰ (۱)
۱۹ (۴) ۱۶ (۳)

از این قسمت برای محاسبات استفاده فرمایید.

۷۸- اندازه‌ی زاویه‌ی (م) چند درجه است؟ (نقطه‌ی (ن) مرکز دایره می‌باشد.)

(فصل ۵ - فط و زاویه)

(۱) ۳۰

(۲) ۲۰

(۳) ۴۰

(۴) ۵۰

۷۹- کدام جمله صحیح نیست؟

(فصل ۱ - اعداد صحیح)

(۱) صفر از قرینه‌ی همه‌ی اعداد صحیح مثبت بزرگ‌تر است.

(۲) همه‌ی اعداد منفی بزرگ، از همه‌ی اعداد مثبت کوچک، کمتر می‌باشند.

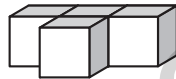
(۳) در مقایسه‌ی دو عدد صحیح کسری کوچک‌تر از واحد با علامت منفی و با مخرج برابر، کسری بزرگ‌تر است که صورتش کمتر باشد.

(۴) کسرها با علامت منفی، اگر بزرگ‌تر از واحد باشند، ممکن است از صفر بیشتر شوند.

۸۰- با توجه به شکل زیر، به چند مکعب دیگر نیاز داریم تا یک مکعب کامل،

ساخته شود؟

(فصل ۵ - حجم و جرم)

(۲) ۱۴

(۱) ۲۷

(۴) ۸

(۳) ۲۳

پاسخنامه آزمون ورودی استان آذربایجان شرقی

فارسی

۱۱- گزینه‌ی «۲»

مفهوم ابیات در گزینه‌ی ۱ و ۳ و ۴ کاملاً با هم مرتبط است. به این دلیل در هر سه گزینه، شاعر ذکر و یاد خداوند را از زبان همه‌ی موجودات خلق شده توسط آفریدگار بیان می‌کند.

اما در گزینه‌ی ۲ به این موضوع اشاره می‌کند که رستم بعد از پیروزی در خان هفتم برای سپاس‌گزاری از پروردگار خود در جست‌وجوی مکان پاکیزه‌ای برای عبادت می‌باشد.

این عبارت از سرفصل‌های کتاب درسی سال ۱۳۹۵ حذف شده است.

۱۲- گزینه‌ی «۴»

* ابوعلی سینا ← شفا - قانون - دانش‌نامه‌ی علایی
* علی اکبر دهخدا ← لغت‌نامه - امثال و حکم - ترجمه‌ی روح‌القوانین - تصحیح دیوان منوچهری - تصحیح دیوان حافظ
* محمدتقی بهار ← ترجمه‌ی متون پهلوی - سبک‌شناسی نظم و نثر - دستور زبان - تاریخ احزاب
مهم‌ترین اثر ← دیوان اشعار
* قیصر امین‌پور ← به قول پرستو - کوچه‌ی آفتاب - تنفس صبح - آینه‌های ناگهان - ظهر روز دهم
* احمد جام ← دیوان اشعار - رساله‌ی سمرقندیه - شش کتاب به نثر (مفتاح النجات - سراج‌السائرین - بحار الحقیقه - روضة المذنبین - کنوز الحکمة - انس التائبین)
نام رساله ← رساله‌ی سمرقندیه
همه‌ی آثار احمد جام به فارسی بوده است.

۱۳- گزینه‌ی «۶»

گداز ← اشتباه ← صحیح: گزاف = لاف
مصر ← اشتباه ← صحیح: مصر = اصرارکننده، کسی که پافشاری می‌کند. (اصرار = پافشاری)
ماعد ← اشتباه ← صحیح: مائده = خوان - سفره } گزینه‌ی ۱

تسلط ← صحیح = چیره‌شدن
سعب ← اشتباه ← صحیح: صعب = دشوار
تراوت ← اشتباه ← صحیح: طراوت = شادابی } گزینه‌ی ۲

مرحم ← اشتباه ← صحیح: مرهم = دوا
القاد ← اشتباه ← صحیح: الفاظ = کلمه‌ها - سخن‌ها
عامرانه ← اشتباه ← صحیح: امرانه = تحکم‌آمیز - دستوری } گزینه‌ی ۳

سحاب ← صحیح ← ابر
عقاب ← صحیح ← مجازات
خان ← اشتباه ← صحیح: خوان = سفره
خان = مرحله - آقا - رئیس قبیله } گزینه‌ی ۴

همان‌طور که ملاحظه می‌شود با توجه به معنای جفت واژه‌ها گزینه‌ی ۱ و ۳ هر دو دارای سه اشتباه املائی هستند.

۱۴- گزینه‌ی «۳»

شهید، مثل یک نمره‌ی بیست، داخل دفتر قلب من و تو می‌ماند
تشبیه اول تشبیه دوم ← اضافه‌ی تشبیه‌ی

قرآن و هدیه‌های آسمان

۱- گزینه‌ی «۴»

- ۱) تری المؤمنین: ۳ مورد
- ۲) اوتوالکیتب: ۲ مورد
- ۳) اولیک: ۱ مورد

۲- گزینه‌ی «۲»

معنی آیه: «برای چه آنچه را که انجام نمی‌دهید، می‌گویید؟» کسی که خودش کاری را انجام داده، نمی‌تواند دیگران را از انجام آن منع کند و همچنین بالعکس.

۳- گزینه‌ی «۱»

انفقوا: انفاق کردند
تعلمون: عمل می‌کنید.
آمینوا: ایمان آورید.
یستوی: مساوی است.

انفقوا: انفاق کنید

۴- گزینه‌ی «۳»

۵- گزینه‌ی «۳»

پیامبر (ص) فرمود: نعمتان مجهولتان «الصحة و الأمان» دو نعمت ناشناخته است: سلامتی و امنیت

۶- گزینه‌ی «۴»

توئی: دوست داشتن دوستان خدا/ تبری: بیزاری جستن از دشمنان خدا.
در گزینه‌ی (۴) به مسأله‌ی توئی اشاره شده است.

۷- گزینه‌ی «۳»

این عبارت از سرفصل‌های کتاب درسی سال ۱۳۹۵ حذف شده است.

۸- گزینه‌ی «۴»

در روز ۳۱ شهریور سال ۱۳۵۹ ارتش صدام با حمایت دولت‌های زورگو و مستمگر به کشور ما حمله کرد.

۹- گزینه‌ی «۲»

فی سبیل‌الله: در راه خدا/ یغلب: پیروز شود/ اجراً عظیماً: پاداش بزرگی

۱۰- گزینه‌ی «۱»

مسافر اگر بعد از اذان ظهر به مسافرت برود، روزه‌اش صحیح است.

نکته

جمله‌های معمولی، همیشه دارای فعل هستند؛ حال به مثال دوم بیشتر توجه کنید.

۲- سلام ← یعنی: سلام بر تو یاد ← فعل

خدا حافظ ← یعنی: خدا حافظ تو باشد. ← فعل

آخ ← یعنی: خیلی ناراحت شدم. یا ای کاش این اتفاق نمی افتاد

فعل فعل

زنهار ← آگاه باش

فعل

در واقع، جمله‌ی بی فعل، جمله دارای فعلی بوده است که به خاطر کاربرد فراوان در زندگی روزمره، به مرور خلاصه شده و کل جمله به صورت یک کلمه در آمده است؛ مانند:

آفرین - آی - آوخ - زینهار - به به - دریغ - افسوس - آه

جمله‌های بی فعل به تنهایی یک جمله محسوب می شوند و در شمارش تعداد جمله‌ها، باید به این موضوع دقت فراوانی داشته باشیم.

۱۶- گزینه‌ی «۴»

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه‌ی (۱) سه حرف اصلی و مشترک (عدل - عادل - معدّل - تعدیل) ← (ع د ل)
گزینه‌ی (۲) سه حرف اصلی و مشترک (سلیم - سالم - تسلیم - سلامت) ← (س ل م)
گزینه‌ی (۳) سه حرف مشترک و اصلی (مدرسه - درس - تدریس - مدرّس) ← (د ر س)
گزینه‌ی (۴) سه حرف مشترک و اصلی (علوم - معلوم - معلّم) ← (ع ل م)
اما سه حرف مشترک و اصلی واژه‌هایی مثل (عمل - عامل - معمول، ع م ل) است.

نکته

شرط هم خانواده بودن کلمات فارسی و عربی:

داشتن بن ماضی و مضارع
یکسان: (دانش - دانا - دانشمند) بن مضارع همه‌ی این کلمات ← (دان) است.

داشتن سه حرف مشترک که در همه‌ی کلمات، به ترتیب پشت سرهم بیایند مانند: (ربط، رابط، مربوط) سه حرف اصلی و مشترک (ر ب ط)

چگونه بن ماضی و مضارع را تشخیص دهیم؟

۱- بن ماضی: برای پیدا کردن بن ماضی، باید تصوّر کنیم که آن فعل را دیروز انجام داده‌ایم. سپس شناسه‌ی فعل را (م، ب، ی و ...) از آخر آن فعل حذف می کنیم و به باقی مانده‌ی کلمه «بن ماضی» می گوییم.

مثال ← می روی ← رفتی ← (ی) را از فعل رفتی حذف می کنیم. ← رفت ← بن ماضی
می زنی ← زدی ← زد ← بن ماضی

تشبیه اول ← شهید مثل یک نمره‌ی بیست است.

مشبه اادات تشبیه مشبّهه
وجه شبه ← نیامده است.

تشبیه دوم ← دفتر قلب ← قلب مانند دفتر است.

مشبّهه مشبه
چند نمونه از اضافه‌ی تشبیه‌ی:

باران رحمت درخت علم چراغ هدایت
مشبّهه مشبه مشبّهه مشبه

۱۵- گزینه‌ی «۲»

۱- ای مادر عزیز ← جمله‌ی ندایی
۲- که جانم فدای تو (باشد) ← فعل حذف شده است.
بیت ۱: سه جمله

۳- (من) قربان مهربانی و لطف و صفای تو (باشم) ← فعل حذف شده است.

بیت ۲ ← یک جمله ← با دست خمیر کردن آهن تفته بهتر از دست بر سینه پیش امیر بودن است.

۱- راهی پیشم بیاور ← فعل امر
۲- که فرجام کار، تو خوشنود باشی ← فعل
۳- و من رستگار (باشم) ← فعل
بیت ۳: سه جمله

۱- ای حکیم! ← جمله‌ی ندایی
۲- امروز، فلان مرد را دیدم ← فعل
۳- که سخن تو می گفت ← فعل
بیت ۴: سه جمله

نکته

برای تشخیص تعداد جمله‌ها در ابیات و متون باید به نکات زیر توجه کنیم.

۱- مشخص کردن فعل‌های معلوم در جمله ← مثال ← فلان مردم را دیدم ← فعل معلوم

۲- مشخص کردن فعل‌های حذف شده از جمله ← مثال ← که جانم فدای تو ← فعل حذف شده است یعنی: جانم فدای تو باشد.

۳- به نشانه‌های «ندایی» در جمله توجه شود که برای خطاب کردن و مخاطب قرار دادن کسی از نشانه‌های ندا استفاده می کنیم. این نشانه‌ها عبارت‌اند از (ای - یا - آ یا - آ)

ای ← ای خدا - ای مادر - ای حکیم

یا ← یارب - یا علی - یا حسین - خدا یا

آ یا ← آ یا شاه محمود کشور گشای! ز من گر نترسی، بترس از خدای.

آ ← حافظ! - ایا ما - پروردگار! - سعدیا

۴- جمله‌ی بی فعل (شبه جمله) ← کلماتی هستند که خودشان به تنهایی معنی کاملی دارند، یعنی شبیه به جمله‌ای که فاعل و فعل دارد. به مثال زیر توجه کنید.

۱- من آمدم ← یک جمله‌ی کامل
من ← فاعل
آمدم ← فعل

گزینه‌ی (۴) ای نام تو روپیده به گلدان لبم ← در مرحمت تو غوطه‌ور روز
و شیم ← صفحه‌ی ۷۲ کتاب
جان و دل ← تشابه معنایی
(بگذر ≠ مگذر)، (بیدار ≠ خفته)، (روز ≠ شب) آرایه‌ی تضاد

★ نکته

هرگاه در بین کلمات متضاد، یک نوع تشابه معنایی وجود داشته باشد، به این تضادها (طباق) هم گفته می‌شود. پس طباق و تضاد با هم فرقی ندارند. هر دو مخالف بودن دو کلمه را به ما یادآور می‌شوند و فرق آنها، در این مورد است.

«تضاد»
زشت و زیبا
خفته و بیدار
بگذر و نگذر
تضاد از نوع «طباق»
شب و روز
آسمان و زمین

۱۱- گزینه‌ی «۱۳»

گزینه‌ی (۱) ← { ورثه ← جمع ← مفردش ← وارث
جادوان ← جمع ← مفردش ← جادو
حکام ← جمع ← مفردش ← حاکم }
گزینه‌ی (۲) ← { قصص ← جمع ← مفردش ← قصه
مکارم ← جمع ← مفردش ← مکرم
راست‌گویان ← جمع ← مفردش ← راست‌گو }
گزینه‌ی (۳) ← { ملل ← جمع ← مفردش ← ملت
جاودان ← مفرد
بازوان ← جمع ← مفردش ← بازو }
گزینه‌ی (۴) ← { اساطیر ← جمع ← مفردش ← اسطوره
ورثه ← جمع ← مفردش ← وارث
مکارم ← جمع ← مفردش ← مکرم }

بیشتر بدانیم:

- ۱- هرگاه هر اسمی فقط دلالت بر یک چیز داشته باشد، آن اسم مفرد است.
- ۲- هرگاه اسمی به بیش از یک چیز دلالت داشته باشد؛ جمع است.

★ نکته

نشانه‌های جمع در کلمات:

- ۱- (ها) ← تقریباً همه‌ی اسم‌ها را می‌توان با «ها» جمع بست.
«انسان‌ها - درخت‌ها - مرده‌ها - مدرسه‌ها و ...»
- ۲- «ان» ← بیشتر جانداران را می‌توان با «ان» جمع بست.
مانند: پسران - دختران - جوانان - پیامبران - فرزندان
- ۳- «ات» ← گروهی از کلمات با «ات» جمع بسته می‌شوند.
«تصادفات - اتفاقات - ارتباطات - مجلات»
- ۴- «ین» این نشانه، مختص کلمات عربی است، مانند:
«ضابطین - معلمین - مؤمنین - کاتبین»
- ۵- «ون» از نشانه‌های مختص به کلمات عربی است، مانند:
«انقلابیون»
- ۶- «جمع مکسر» به جمع‌هایی که فرم مفرد کلمه را تغییر می‌دهد و قانون خاصی هم ندارد، گفته می‌شود.
حوادث ← مفرد ← حادثه اقوام ← مفرد ← قوم
جمع مکسر ← جمع مکسر

★ نکته

۲- بن مضارع ← برای پیدا کردن بن مضارع، آن فعل را به صورت آمری یا دستوری بیان می‌کنیم، سپس حرف (ب) را از ابتدای آن بر می‌داریم. به آن چه باقی می‌ماند، «بن مضارع» می‌گوییم.

مثال ← می‌خوانند ← امری ← بخوان ← خوان

می‌گویند ← امری ← بگو ← گو

رفتن ← امری ← برو ← رو

دیدن ← امری ← ببین ← بین

تعریف مصدر: وقتی به آخر بن ماضی پسوند (ن) اضافه می‌کنیم، تبدیل به مصدر می‌شود، یعنی دیگر زمان مشخصی ندارد. مثال:

شستن { بن ماضی ← شست
بن مضارع ← امری ← بشوی ← شوی }

۱۷- گزینه‌ی «۱»

در خلاصه‌نویسی باید مطالب مهم و اصلی متن را ذکر کنیم و از نوشتن جزئیات چشم‌پوشی کنیم.

۱۸- گزینه‌ی «۴»

گزینه‌ی (۱) وطن ما به جای مادر ماست ← آرایه‌ی تشبیه دارد
← وطن مانند مادر است.
مشبه ادات تشبیه مشبّه به

گزینه‌ی (۲) زهر هجری چشیده‌ام که می‌رس ← آرایه‌ی تشبیه دارد
← هجر (دوری) مانند زهر است.
مشبه ادات تشبیه مشبّه به

گزینه‌ی (۳) فرو ریخت چوون رود، خوون از برش ←
ادات تشبیه مشبّه به مشبه

آرایه‌ی تشبیه دارد.

گزینه‌ی (۴) آن شاخ که سر برکشد و میوه نیارد
آرایه‌ی کنایه دارد ← سر برکشیدن ← کنایه از رشد کردن و بزرگ شدن
گزینه‌ی ۱ ← آرایه‌ی تشبیه
گزینه‌ی ۳ ← آرایه‌ی تشبیه
گزینه‌ی ۴ ← آرایه‌ی کنایه

۱۹- گزینه‌ی «۲»

برزن ← کوی - کوچه - محله
حشر ← گروه - دسته
حک ← خراشیدن - تراشیدن
پرخاش ← درشتی - ستیزه‌جویی

۲۰- گزینه‌ی «۱»

ابتدا باید مصراع دوم این ابیات را در ذهن خود مرور کرده و سپس به سؤال پاسخ دهیم.

(همه‌ی این مصراع‌ها از شعرهای حفظی کتاب ششم است.)

گزینه‌ی (۱) گر رسد دشمنی برای وطن ← جان و دل رایگان بیفشانیم ← صفحه‌ی ۵۶ کتاب

گزینه‌ی (۲) دست در دامن مولا زد، در ← که علی بگذر و از ما مگذر ← صفحه‌ی ۸۸ کتاب

گزینه‌ی (۳) فجر تا سینه‌ی آفاق، شکافت ← چشم بیدار علی، خفته نیافت ← صفحه‌ی ۸۸ کتاب